

Η μη εγγραφή δαπανών στον προϋπολογισμό και η προείσπραξη μελλοντικών εσόδων ήταν μόνο δύο από τους τρόπους

Λογιστικά κόλπα έκανε και η Γερμανία

Συνήθης πρακτική ήταν στην Ε.Ε. τα τεχνάσματα απόκρυψης του χρέους

Μη εγγραφή εξόδων για την εξαγορά εταιρειών, ασφάλιση δημοσίων υπαλλήλων χωρίς να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, καταγραφή δαπανών για δημόσια έργα με την παραλαβή και όχι από την αρχή, προείσπραξη μελλοντικών εσόδων για τόνωση των δημοσιονομικών... Αυτά είναι μόνο μερικά από τα τεχνάσματα δημιουργικής λογιστικής που χρησιμοποιήθηκαν από τους Ευρωπαίους εταίρους για την τήρηση των ελλειμμάτων.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΧΑΡΗΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

Όσα συνέβησαν με την Ελλάδα, τα σουάπ και την Γκλόλντμαν Σακς δεν είναι πρωτοφανή. «Τα έκαναν οι περισσότερες χώρες με εξωτερικό χρέος και η στατιστική υπηρεσία ήταν ενημερωμένη», επισημαίνουν στα «ΝΕΑ» τεχνοκράτες και πολιτικοί παράγοντες που διεδράμισαν βαρυσκόπιο στην ένταξη της Ελλάδας στην ευρωζώνη, οι οποίοι γνωρίζουν σε βάθος και με λεπτομέρειες την ενταξιακή πορεία άλλων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλιστα, οι ίδιες πηγές αναφέρουν ότι τα σουάπ, που αποτελούν μέθοδο «εξάπλωσης των αιχρών του χρέους σε βόθρος χρόνου», χρησιμοποιούνταν κυρίως από την Ιταλία αλλά και την Αυστρία και το Βέλγιο.

Εκτός από την Ιταλία, Αυστρία και Βέλγιο είχαν «διορθώσει» τα ελλειμμάτα τους με «σουάπ»

Μετά την ενοποίηση το γερμανικό κράτος ίδρυσε την εταιρεία Τρόικαντ, η οποία ανέλαβε όλα τα βάρη της Ανατολικής Γερμανίας. Το τεχνάσμα είχε ως αποτέλεσμα να εμφανίζεται κατά 2% μικρότερο το γερμανικό έλλειμμα. Σήμερα η κ. Μέρκελ (στη φωτογραφία με τον καγκελάριο της ενοποίησης Χέλμουτ Κολ) επιτίθεται κατά των τραπεζών που – όπως είπε – βοήθησαν στη διαστρέβλωση των στατιστικών της Ελλάδας

ΓΑΛΙΑ

Στο συρτάρι το κόστος ασφάλισης

Στα ευέλκτα συστήματα της δημιουργικής λογιστικής που επιτρέπονται από τις γκριζές ζώνες των κανονισμών της Κομισιόν στηρίχτηκε, σύμφωνα με Έλληνες ειδικούς, και η περίπτωση του ασφαλιστικού της Φρανς Τέλεκομ το 1996. Το κόστος ασφάλισης των υπαλλήλων της γαλλικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών θα επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό για συγκεκριμένο διάστημα

μετά την ιδιωτικοποίησή της. Ωστόσο, κατόπιν ειδικής συμφωνίας, το κόστος του ασφαλιστικού εξαίρεθηκε με απόφαση της κυβέρνησης από τον προϋπολογισμό και έτσι οι δημόσιες δαπάνες εμφανίστηκαν μειωμένες έως και κατά 0,5% του ΑΕΠ. Παρόμοιο τεχνάσμα εφάρμοξε και η πορτογαλική CTT το 2003, ενώ το ίδιο επιχειρήθηκε από τη βελγική Belgacom την ίδια χρονιά.

ΙΣΠΑΝΙΑ, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ, ΒΕΛΓΙΟ

Έκρυβαν το κόστος των δημοσίων έργων

Στην Ισπανία κατά την κρίσιμη περίοδο της ένταξης στην ευρωζώνη αποφασίστηκε να καταγραφούν ως δαπάνες δημόσια έργα με την παραλαβή ώστε να μην εμφανιστούν στο έλλειμμα, ενώ το Βέλγιο πούλησε μεγάλες ποσότητες χρυσού για να αυξήσει τα κρατικά έσοδα. Από την άλλη, το 2002 η Πορτογαλία έβαλε στο ταμείο της 139 εκατ. ευρώ από τη ρευστοποίηση ταμείου βιομηχανικής ανάπτυξης (ισοδυναμούσαν με 0,1% του ΑΕΠ τότε), τα οποία με απόφαση της Γιούροστατ δεν έπρεπε να επιπρεάσουν το έλλειμμα. Όπως υποστηρίζουν γνώστες των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών, πρώτοι διδόντες της δημιουργικής λογιστικής ήταν οι Γάλλοι με τα ομόλογα Μπαλαντίρ. «Οι προεισπράξεις που γίνονταν με τα ομόλογα αυτά για τις αποκτατικοποιήσεις δεν έμπαιναν στο χρέος», επισημαίνουν

ΙΤΑΛΙΑ

Τιτλοποίησε τα μελλοντικά έσοδά τους

Εκτός από τα σουάπ, η Ιταλία χρησιμοποίησε και τη μέθοδο της προείσπραξης εσόδων. Για να εμφανιστεί μειωμένο το έλλειμμα της προέβη σε κάποιες τιτλοποιήσεις από μεταβιβάσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς την κεντρική κυβέρνηση οι οποίες εμφανίζονταν εσφαλώς, με αποτέλεσμα να κληθεί σε απολογία ο υπουργός Οικονομικών

κατά την ένταξη της χώρας στην ευρωζώνη. Επιπλέον, το 2005 σε απόφαση της Eurostat σχετικά με πωλήσεις ακινήτων των ασφαλιστικών ταμείων, καθώς και κάποιων τραπεζών που εισέπρατταν φόρους για λογαριασμό του κράτους, αναφέρεται πως το έλλειμμα του 2004 πρέπει να αυξηθεί κατά 0,7% με αποτέλεσμα να φτάσει στο 3,1%.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Φόρτωσαν σε εταιρεία τα βάρη της ενοποίησης

Μια από τις πλέον τρανταχτές περιπτώσεις δημιουργικής λογιστικής ήταν αυτή της Γερμανίας, όταν κατά την ενοποίηση προέκυπταν πάρα πολλά έξοδα, μεγάλο μέρος των οποίων δεν εμφανίστηκε στις δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης. Με ποιο τρόπο έγινε αυτό; Εφικτό; Με την Τρόικαντ, την εταιρεία όχημα μέσω της οποίας οι δαπάνες εξαγοράς των δημόσιων εταιρειών δεν πέρασαν ποτέ στο έλλειμμα. «Αν είχαν συνεκτιμηθεί αυτές οι δαπάνες το έλλειμμα της Γερμανίας θα αυξανόταν κατά 1,5% - 2,0% το 1997, δηλαδή μπορεί να έφτανε και το 5%», επισημαίνει ο κ. Παπεντγουίνου. (Η προϋπόθεση για την ένταξη στην ευρωζώνη ήταν και είναι το έλλειμμα τους να μην υπερβαίνει το 3%). Η στάση της Γιούροστατ απέναντι στην περίπτωση της Τρόικαντ ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκή, σύμφωνα με αυτούς που γνωρίζουν. «Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν επηρεάζεται», επισήμανε η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία σε έκθεσή της για την υπόθεση. Επιπλέον, έχει αναφερθεί πως στη Γερμανία τα νοσοκομεία έγιναν ανώνυμες εταιρείες εκτός κυβερνήσεως, με σκοπό να μη συμπεριληφθούν τα νοσοκομειακά χρέη στο γενικό έλλειμμα. Ακόμα μία περίπτωση είναι αυτή της αυστριακής BG. Στην εν λόγω δημόσια εταιρεία μεταβιβάστηκαν κατά την τετραετία 2000 - 2003 κρατικά ακίνητα αξίας άνω των 2,4 δισ. ευρώ τα οποία δεν υπολογίστηκαν στο έλλειμμα.

Όλοι στο ίδιο τσουβάλι

Σε περιόδους κρίσης, όπως αυτή που ζούμε, η καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης αξιοπιστίας της οικονομίας είναι να κοιτάς μπροστά και να κάνεις κάτι για τη ζητήματά σου. Από την άλλη, όμως, είναι συνετό να κοιτάξεις πίσω για να διαπιστώσεις τις πηγές και το μέγεθος της κρίσης. Δυστυχώς, αυτοί που προκαλούν τη κρίση με επιζήμιες πολιτικές και ψεύτικα στοιχεία, ζητούν τον ε-γκλωβισμό σε μια συζήτηση που θα κουράζει, με σκοπό να θολώσουν τα νερά και να μπουκώσουν το τσουβάλι εκείνοι που παρανόμισαν και εκείνοι που προσπαθούν να διορθώσουν τα πράγματα. Υποτίθεται ότι οι Κρυζέλλες, καθώς ή κακώς, δεν ξεχωρίζουν κόμματα και αναφέρονται μόνο σε κυβερνήσεις. Ο λαός όμως οφείλει να ξεχωρίζει την ήρα από το στάρι. Δεν είναι δυνατόν

να ανακτηθεί η χαμένη αξιοπιστία στο εξωτερικό, αν πρώτα κυβέρνηση και λαός δεν έχουν αμοιβαία εμπιστοσύνη και αποδείξουν τη δική τους υπευθυνότητα και αξιοπιστία. Το φάσμο της απογραφής του 2004 όχι μόνο δεν έγινε μάρτυρας τότε κρατούντες, αλλά θεωρήσαν καλό να το προχωρήσουν σε σημείο που η Ευρώπη και ο κόσμος όλος, εχθροί και φίλοι, να μας καταγγέλλουν ότι δολίως τους εξαπατήσαμε. Κάτι τέτοιο δεν μας είχε συμβεί ποτέ άλλοτε. Ας φροντίσουμε να μη μας ξανασυμβεί ποτέ στο μέλλον.

Ο Ν. Καραβίτης είναι αν. καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Πάντειο και πρώην γενικός γραμματέας στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία